

Στρατηγικό Αλφαβητάρι για τη σύγκρουση στη Συρία

Κιάρρα Τζιβραΐλη

Τελειόφοιτη τμήματος Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών

Οκτώβριος
2017

ΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Νο 83/2017

Copyright © 2017

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΛΙΑΜΕΠ)¹

Λεωφ. Βασιλίσσης Σοφίας 49, 10676, Αθήνα

Τηλ: (+30) 210 7257110-1, fax: (+30) 210 7257114,

e-mail: eliamep@eliamep.gr,

url: www.eliamep.gr

Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος

Κείμενο Εργασίας Νο 83/2017

Στρατηγικό Αλφαβητάρι για τη σύγκρουση στη Συρία

Κιάρρα Τζιβραΐλη

Τελειόφοιτη τμήματος Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών

---

¹ Το ΕΛΙΑΜΕΠ δεν υιοθετεί ως ίδρυμα πολιτικές θέσεις. Καταβάλλει μάλιστα προσπάθεια να παρουσιάζονται στα πλαίσια των εκδηλώσεων του και στο μέτρο του δυνατού όλες οι υπάρχουσες απόψεις. Υπό το πρίσμα αυτό, οι αναλύσεις και οι γνώμες που δημοσιεύονται στις σειρές του θα πρέπει να αποδίδονται αποκλειστικά στους συγγραφείς και να μην θεωρούνται ότι αντιπροσωπεύουν απαραίτητα τις απόψεις του ιδρύματος, του διοικητικού συμβουλίου του, της διεύθυνσης ή των κατά περίπτωση και καθ' οιονδήποτε τρόπο συνεργαζομένων φορέων.

Σύντομο Βιογραφικό:

Η Κυριακή-Αγγελική Τζιβραΐλη είναι τελειόφοιτη του τμήματος Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Έχει εκπονήσει διπλωματική εργασία με θέμα: "Η επιρροή της εμφάνισης του Daesh στη Συρία στις ρωσοτουρκικές σχέσεις". Έχει διατελέσει υπεύθυνη σεμιναρίου του Τομέα Ισλαμικών Σπουδών στο Εργαστήριο Γεωπολιτισμικών Αναλύσεων ευρύτερης Μέσης Ανατολής και Τουρκίας. Έχει διατελέσει εξαμηνιαία πρακτική άσκηση στο Υπουργείο Εξωτερικών και από το Φεβρουάριο του 2017 στο Διπλωματικό γραφείο της Προεδρίας της Δημοκρατίας.

Περίληψη:

Καθώς η συριακή διαμάχη εισέρχεται στο έβδομο έτος, περισσότεροι από 465.000 Σύριοι σκοτώθηκαν στις μάχες, περισσότεροι από ένα εκατομμύριο τραυματίστηκαν και πάνω από 12 εκατομμύρια Σύριοι έχουν εκτοπιστεί από τα σπίτια τους.

Στα πλαίσια της Αραβικής Άνοιξης που ξέσπασε το 2011, αίτημα ήταν η πτώση του προέδρου Μπασάρ Αλ Άσαντ. Αίτημα που δεν ικανοποιήθηκε ποτέ. Η εμφύλια όμως σύρραξη δεν απετράπη.

Μέσα στην αναταραχή της Μέσης Ανατολής ξεπρόβαλλε το "Νταες", τότε ο εμφύλιος εξελίχθηκε σε γενικευμένη σύρραξη. Κάθε "παίκτης" του παγκόσμιου γεωπολιτικού συστήματος ενεπλάκη.

Συναφώς, η ανάλυση της Συριακής κρίσης αποτελεί ένα από τα πιο σύγχρονα και σημαντικά ζητήματα, καθώς αποτελεί το επίκεντρο των παγκόσμιων γεωστρατηγικών εξελίξεων στην ευρύτερη περιοχή.

Λέξεις Κλειδιά:

Συριακή κρίση, Νταες, Ευρώπη Ένωση, Τρομοκρατία, Κούρδοι, Ροζάβα, Τουρκία, Ρωσία, Μπααθισμός

Περιεχόμενα

Αδελφοί Μουσουλμάνοι	4
Αίγυπτος	4
Αλαουίτες	5
Η γεωγραφική εξέλιξη των συγκρούσεων	6
Ευρωπαϊκή Ένωση	7
Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής	8
Ιράκ	9
Ιράν	9
Ισραήλ	9
Κατάρ	10
Κούρδοι	10
α. Κούρδοι Συρίας	10
β. Κούρδοι Πεσμεργκά	11
Μέτωπο Αλ Νούσρα (νέα ονομασία)	11
Μπααθισμός	11
Μπασάρ Αλ Άσαντ	12
Ντάες (ISIS/ISIL)	12
Μαχητές	13
Οικονομικά	13
Χρονικό επιθέσεων στην Ευρώπη	14
Ρωσία	14
Συμφέροντα	15
Σαουδική Αραβία	15
Συνομοσπονδία της Ροζάβα	16
Τουρκία	16
Το χρονικό της σχέσης Συρίας-Τουρκίας	17
Χαφεζ Αλ Άσαντ	18
Χεζμπολάχ	18
Χάρτης καθημερινής ενημέρωσης των πολιτικό-στρατιωτικών εξελίξεων στην Συρία	18
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	19
Η σύνδεση της διεθνούς τρομοκρατίας με την Ντάες	19
Το "Ντάες"	19
Οι τρομοκρατικές οργανώσεις και η σχέση τους με την Ντάες.	19
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	23
Το μωσαϊκό της Συριακής "αντιπολίτευσης"	23

Στρατηγικό Αλφαβητάρι για τη σύγκρουση στη Συρία

Αδελφοί Μουσουλμάνοι

Ξεκινώντας με την ανάπτυξη των παραγόντων που συμμετέχουν στην συριακή κρίση, είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε την οργάνωση των Αδελφών Μουσουλμάνων. Αποτελεί μια διακρατική οργάνωση ισλαμιστών που ιδρύθηκε στην Αίγυπτο το 1928 από τον Χασάν αλ-Μπάννα. Το σύνθημα των Αδελφών Μουσουλμάνων είναι "Το κοράνι είναι το σύνταγμα μας, ο προφήτης είναι ο ηγέτης μας και ο υπέρ Θεού θάνατος είναι η ύψιστη επιδίωξή μας". Ξεκίνησε ως ένα Πανισλαμικό, θρησκευτικό και κοινωνικό κίνημα. Η οργάνωση των Αδελφών Μουσουλμάνων είχε κατ' εκτίμηση δύο εκατομμύρια μέλη στο τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Η οργάνωση ανήλθε στην εξουσία το 2011 μετά τις αναταραχές που προκλήθηκαν λόγω της "Αραβικής Άνοιξης"² στην Μ. Ανατολή. Παρότι, δεν κατάφεραν να διατηρήσουν την εξουσία στην Αίγυπτο, παραμένουν μια ισχυρή οργάνωση που στηρίζει και υποκινεί τρομοκρατικές οργανώσεις στην Μ. Ανατολή. Πιο συγκεκριμένα λόγω της αποτυχίας της προσπάθειας δημιουργίας ενός ενιαίου χαλιφάτου υπό ισλαμιστική διακυβέρνηση, με βάση την Αίγυπτο, οι Αδελφοί Μουσουλμάνοι στηρίζουν την Ντάες οικονομικά, πολιτικά και στρατιωτικά ώστε να επιτύχουν τον στόχο τους, μέσω μιας οργάνωσης άκρως φονταμενταλιστικής και με ακραίες πρακτικές εξάπλωσης.

Αίγυπτος

Η Αίγυπτος, λόγω της έκρυθμης εσωτερικής κατάστασης μετά την ανατροπή του καθεστώτος Μουμπάρακ, την ανάληψη της εξουσίας από τους Α.Μ και της πτώσης της κυβέρνησης τους, αλλά και το γεγονός πως αμύνεται στα δυτικά σύνορα της ενάντια στο παρακλάδι της Ντάες στη Λιβύη και στο Όρος Σινά, δεν δύναται να εμπλακεί ενεργά στην Συριακή κρίση.

Παρά ταύτα, στηρίζει εμμέσως (παράδειγμα αποτελεί η δήλωση στήριξης της επέμβασης της Ρωσίας στη Συρία για το περιορισμό των τρομοκρατών) τη διατήρηση του καθεστώτος, διότι επιδιώκει τη διατήρηση όσο το δυνατόν περισσότερων κοσμικών κυβερνήσεων στη Μ. Ανατολή και την

---

² Αραβική Άνοιξη, ονομάστηκε ένα κύμα διαδηλώσεων και διαμαρτυριών στη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική, με έsworthεν παρέμβαση, που εκδηλώθηκε από τις 18 Δεκεμβρίου του 2010. Στόχος της εξέγερσης ήταν η πτώση των υπαρχουσών κυβερνήσεων (των διδακτοριών που είχαν αποσβέσει το λόγο ύπαρξης τους, τον ιδεολογικό συνδετικό κρίκο δηλαδή με τον επιστημονικό σοσιαλισμό της δεκαετίας '50-60) και ανάδυση ισλαμιστικών καθεστώτων που φέρονταν ως φίλα προσκείμενα προς τις εξωτερικές δυνάμεις. Στο πλαίσιο της Αραβικής Άνοιξης εκδηλώθηκαν εξεγέρσεις στην Τυνησία και την Αίγυπτο, εμφύλια σύρραξη στη Λιβύη, εξεγέρσεις στο Μπαχρέιν, τη Συρία και την Υεμένη. Κοινό γνώρισμα των διαδηλώσεων ήταν οι μαζικές διαμαρτυρίες με καμπάνιες, απεργίες, πορείες, καθώς και η χρήση κοινωνικών δικτύων όπως το Facebook, το Twitter και το YouTube, για την οργάνωση και την επικοινωνία.

αποφυγή ανάδυσης κυβερνήσεων ελεγχόμενων από ισλαμιστές, για την διατήρηση της σταθερότητας και της ισχυρής Μ. Ανατολής έναντι των Μεγάλων Δυνάμεων, που επιθυμούν τον έλεγχο και την εκμετάλλευση της. Άλλωστε, η Αίγυπτος βίωσε με οδυνηρό τρόπο την παραλίγο διάλυση της Μ. Ανατολής με την επικράτηση ισλαμιστικών καθεστώτων μετά την εκδήλωση της "Αραβικής Άνοιξης".

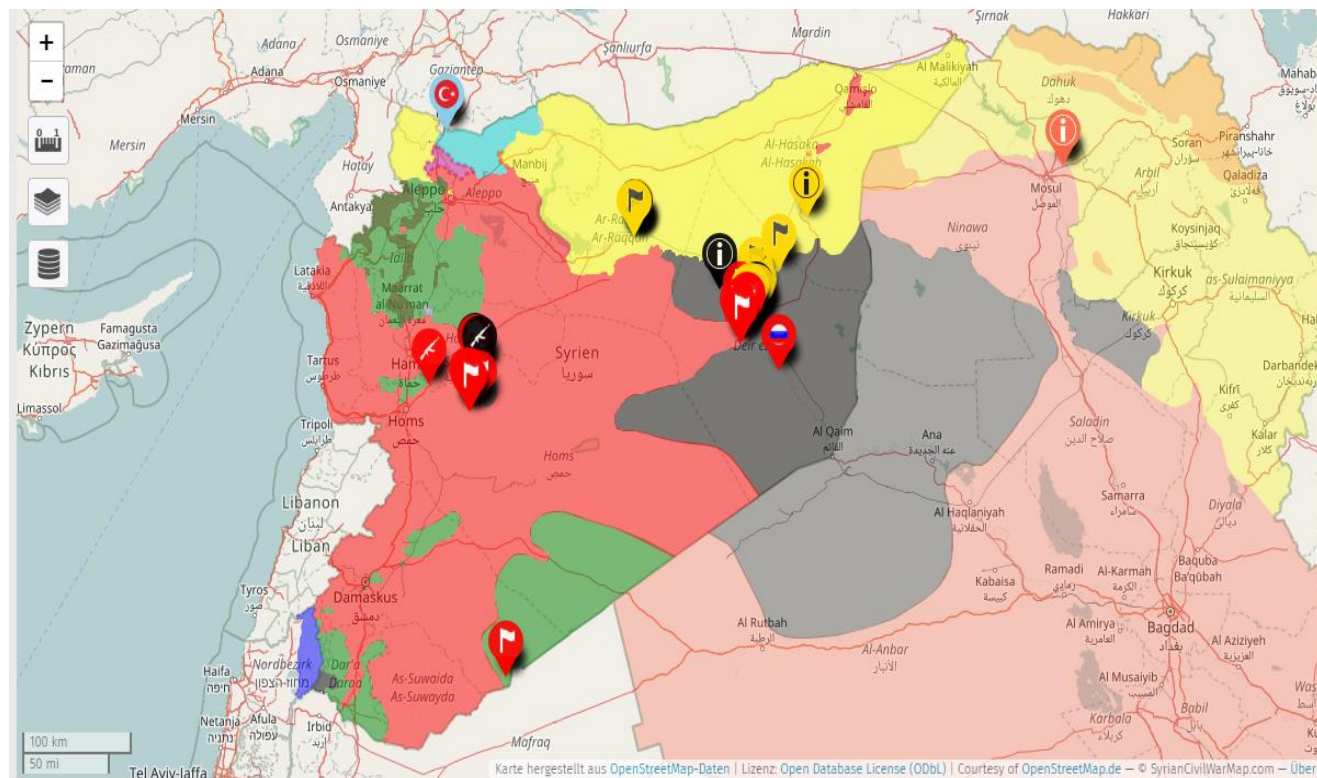
Αλαουίτες

Αρκετές θρησκευτικές μειονότητες της Μέσης Ανατολής έχουν τις ρίζες τους στον Σιιτισμό και τιμούν την οικογένεια του Προφήτη, αλλά έχουν υιοθετήσει διαφορετικές θεολογικές ιδέες, ιεροτελεστίες και γραφές συμπληρωματικά με το Κοράνι, γεγονός που τους καθιστά διαφορετικούς από το κυρίως ρεύμα του Σιιτισμού. Η ιστορική πατρίδα των Αλαουϊτών είναι η Συρία και τις τελευταίες δεκαετίες έχουν προεξέχοντα ρόλο στην πολιτική ζωή της χώρας καθότι η οικογένεια Άσαντ, που βρίσκεται στην εξουσία από το 1970, είναι Αλαουίτες. Το «σοσιαλιστικό» κόμμα Μπαάθ κατόρθωσε να οργανώσει την πιο αποτελεσματική κρατική μηχανή της περιοχής και ισχυρές ένοπλες δυνάμεις από τις οποίες αναδείχθηκε ο Χαφέζ αλ Άσαντ που έμεινε στην εξουσία για 30 χρόνια, μέχρι το θάνατό του το 2000.

Σήμερα, οι Αλαουίτες αντιπροσωπεύουν το 12% του πληθυσμού της Συρίας και αποτελούν μια σημαντική μειονότητα στην [Τουρκία](#) και τον βόρειο [Λίβανο](#). Υπάρχει, επίσης, ένας αξιόλογος πληθυσμός τους που ζει στο χωριό Γκαχάρ στα κατεχόμενα από τους Ισραηλινούς [Υψώματα του Γκολάν](#). Οι Αλαουίτες αποτελούν την κυρίαρχη θρησκευτική ομάδα στις παράκτιες περιοχές της Συρίας (γεγονός που αντανακλάται και σε διάφορα σενάρια για κατακερματισμό της Συρίας, με την παράκτια περιοχή να ελέγχεται από το καθεστώς Άσαντ), οι οποίες κατοικούνται επίσης και από [Σουνίτες](#), [Χριστιανούς](#) και [Ισμαηλίτες](#).

Η γεωγραφική εξέλιξη των συγκρούσεων

Λόγω των συνεχιζόμενων στρατιωτικών επιχειρήσεων υψηλής έντασης, η κατοχή εδάφους μεταβάλλεται συνεχώς. Ο κάτωθι χάρτης είναι ενδεικτικός:

<http://syriancivilwarmap.com/>

Με κόκκινο χρώμα απεικονίζονται οι περιοχές που βρίσκονται υπό την κατοχή της Συριακής Κυβέρνησης (του Συριακού στρατού και των συμμάχων).

Με σκούρο γκρι απεικονίζονται οι περιοχές που βρίσκονται υπό την κατοχή του Ντάες (και εδώ οι αλλαγές είναι ραγδαίες στο τελευταίο διάστημα).

Με πράσινο απεικονίζονται οι περιοχές που βρίσκονται υπό την κατοχή της Συριακής Αντιπολίτευσης (ομάδα της Ahrar al-Sham και ανταρτών).

Με κίτρινο απεικονίζονται οι περιοχές που βρίσκονται υπό την κατοχή του YPG, του ανεξάρτητου κουρδικού στρατού.

Με γαλάζιο απεικονίζεται η περιοχή που βρίσκεται υπό την κατοχή της Τουρκίας και ανταρτών.

Με μοβ απεικονίζεται η κατειλημμένη, από το Ισραήλ, περιοχή του υψώματος Γκολάν.

Με την ροζ διακεκομμένη γραμμή απεικονίζεται η περιοχή που βρίσκεται υπό την κατοχή του Συριακού στρατού και της Ρωσίας.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Η λύση του συριακού αποτελεί ζωτικό ζήτημα για την ΕΕ, καθώς ο πόλεμος έχει ανθρώπινο και υλικό κόστος, οι προσφυγικές ροές προς την Ευρώπη αυξάνονται καθημερινά και η ασφάλεια των κρατών της ΕΕ υπονομεύεται από την ισλαμιστική τρομοκρατία. Για την λύση λοιπόν της συριακής κρίσης η ΕΕ έχει κάνει τις εξής κινήσεις.

α. Διάσκεψη των Βρυξελλών στις 5 Απριλίου 2017 με θέμα «Στηρίζοντας το μέλλον της Συρίας και της ευρύτερης περιοχής, για την εξέταση της κατάστασης στη Συρία και τον αντίκτυπο της κρίσης στην περιοχή>>. Αξιολογήθηκε σε ποιον βαθμό η διεθνής κοινότητα συλλογικά έχει εκπληρώσει τις δεσμεύσεις που ανέλαβε κατά τη διάσκεψη του Λονδίνου τον Φεβρουάριο του 2016 και συμφώνησαν ποιες συμπληρωματικές προσπάθειες πρέπει να καταβληθούν για να αντιμετωπισθούν οι ανάγκες των ανθρώπων που πλήττονται από την κρίση. Επιβεβαίωσαν τις ισχύουσες δεσμεύσεις και προσδιόρισαν πρόσθετα μέσα στήριξης τόσο για τους Σύριους που βρίσκονται εντός της Συρίας και τις γειτονικές χώρες, όσο και για τις αντίστοιχες κοινότητες υποδοχής, σε συνέχεια των εκκλήσεων του ΟΗΕ.

β. Συνάντηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο Στρασβούργο στις 14 Μαρτίου του 2017.

Η Επιτροπή προέκρινε:

- Τερματισμό του πολέμου με διαδικασία πολιτικής μετάβασης.
- Προώθηση μιας ουσιαστικής και συμμετοχικής διαδικασίας μετάβασης στη Συρία μέσω παροχής βοήθειας για ενίσχυση της αντιπολίτευσης, σύμφωνα με την απόφαση 2254 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ και το Ανακοινωθέν της Γενεύης.
- Προώθηση της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ελευθερίας του λόγου.
- Προώθηση της διαδικασίας εθνικής συμφιλίωσης μέσω προσπαθειών οικοδόμησης ειρήνης και καταπολέμησης του βίαιου εξτρεμισμού και σεκταρισμού.
- Διάσωση ζωών μέσω της αντιμετώπισης των ανθρωπιστικών αναγκών.
- Ενίσχυση της ανθεκτικότητας του συριακού πληθυσμού.

γ. Έκδοση κοινής ανακοίνωσης της Υπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για μια μακρόπνοη στρατηγική της ΕΕ για τη Συρία. Η Κοινή Ανακοίνωση έρχεται σε μια καθοριστική στιγμή για τη Συρία, με τη συμπλήρωση 6 χρόνων από την έναρξη της σύρραξης και με την επανέναρξη των συνομιλιών υπό την αιγίδα του ΟΗΕ στη Γενεύη, κατόπιν της συμφωνίας της Αστάνα για έναν μηχανισμό κατάπαυσης του πυρός. Η Κοινή Ανακοίνωση παρουσιάζει τη σημερινή κατάσταση στη Συρία από πολιτική και ανθρωπιστική άποψη, καθώς και από την άποψη της ασφάλειας. Παρουσιάζει επίσης την τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά τη βοήθεια που παρέχει η ΕΕ για την αντιμετώπιση της συριακής κρίσης. Προβαίνει σε εκτίμηση των κινδύνων και των απειλών από τη συνέχιση του πολέμου τόσο για τα βασικά συμφέροντα της ΕΕ όσο και για τη σταθερότητα σε περιφερειακό και

παγκόσμιο επίπεδο. Καθορίζει επίσης σαφείς στόχους για την πολιτική της ΕΕ έναντι της Συρίας. Ως επόμενο βήμα, η ανακοίνωση προτείνει σαφείς κατευθύνσεις δράσης για την υλοποίηση των στόχων αυτών, σε στενή συνεργασία με περιφερειακούς εταίρους και διεθνείς οργανώσεις. Όπως περιγράφεται στην Κοινή Ανακοίνωση, η δέσμευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συρία δεν περιορίζεται στην αντιμετώπιση της σημερινής κατάστασης. Χαρακτηρίζεται από μια μακρόπνοη προοπτική για τη στήριξη των στρατηγικών στόχων της ΕΕ σε σχέση με τη Συρία. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα εξακολουθήσει να παρέχει άμεση στήριξη στην πολιτική διαδικασία του ΟΗΕ και ενίσχυση τόσο της συριακής αντιπολίτευσης όσο και των οργανώσεων της συριακής κοινωνίας των πολιτών. Θα εξακολουθήσει να είναι ο πρώτος χορηγός βοήθειας στο πλαίσιο της διεθνούς κινητοποίησης για την αντιμετώπιση μιας από τις χειρότερες ανθρωπιστικές κρίσεις μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Από την έναρξη της σύρραξης, η ΕΕ έχει διαθέσει 9,4 δισ. ευρώ σε ανθρωπιστική βοήθεια.

Ωστόσο, η επιρροή και ο ρόλος της ΕΕ στις προσπάθειες τερματισμού της σύγκρουσης στη Συρία παραμένουν εξαιρετικά περιορισμένες.

Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής

Με την έναρξη της κρίσης στη Συρία το 2011, οι ΗΠΑ εξέφρασαν την άποψη ότι ο Μπασάρ Αλ Άσαντ έπρεπε να φύγει από την εξουσία, καθώς τον θεωρούσαν μοναδικό υπεύθυνο για τα δεινά του συριακού λαού και συνεπώς λύση με εκείνον στην προεδρία της χώρας δεν θα μπορούσε να υπάρξει. Επιπλέον αναγνώρισαν την Συριακή Αντιπολίτευση ως το μόνο επίσημο αντιπρόσωπο του Συριακού λαού και την κάλεσαν να συμμετέχει στις ειρηνευτικές διαπραγματεύσεις στη διάσκεψη της Γενεύης III. Παρότι υπήρξε για πολλά χρόνια ένα *modus vivendi* μεταξύ ΗΠΑ, Ισραήλ και Συρίας, η Ουάσιγκτον επιθυμούσε την πτώση του Άσαντ σε μια προσπάθεια ανάσχεσης της ρωσικής επιρροής, ιδιαίτερα στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου με τα σημαντικά κοιτάσματα φυσικού αερίου. Σύμφωνα με μια άποψη, πρόκειται συνεπώς για την αγγλοσαξωνική πολιτική ανάσχεσης, την οποία οι ΗΠΑ, η Βρετανία και η Γερμανία χρησιμοποίησαν κατά τη δεκαετία του 1990 στη Βαλκανική χερσόνησο, στοχεύοντας και πάλι στην ανάσχεση της καθόδου της Ρωσίας στα θερμά ύδατα της Μεσογείου.

Με την εκλογή Τραμπ, η πολιτική στάση των ΗΠΑ στο ζήτημα της συριακής κρίσης φάνηκε να αλλάζει. Ο Τραμπ το 2013 είχε εκφράσει την έντονη αντίθεσή του στις σκέψεις του τότε προέδρου Μπαράκ Ομπάμα για επέμβαση στη Συρία. Επίσης, στην προεκλογική του εκστρατεία, ο Τραμπ κατηγορήσε επανειλημμένα την αντίπαλό του, Χίλαρι Κλίντον, ότι ήθελε να ξεκινήσει πόλεμο με τη Συρία, ο οποίος σύμφωνα με τα λεγόμενα του "θα μπορούσε να οδηγήσει στον Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο", καθώς θα έφερνε τις ΗΠΑ σε εμπόλεμη κατάσταση με τη Ρωσία, ενώ είχε ξεκαθαρίσει πως προτεραιότητά του στη Συρία δεν είναι να απομακρυνθεί από την εξουσία ο Άσαντ, αλλά να εξαλειφθεί το Ισλαμικό Κράτος. Ο Πρόεδρος Τραμπ τόνισε πως "η Ρωσία βρίσκεται σε συμμαχία με τη Συρία, και τώρα έχουμε το Ιράν, που γίνεται ισχυρό, εξαιτίας μας". ο Τραμπ είχε τονίσει ότι ο νυν πρόεδρος της Συρίας Μπασάρ αλ Άσαντ μπορεί να μην είναι ο ιδανικός ηγέτης της χώρας αυτής, όμως πολλές από τις οργανώσεις της αντιπολίτευσης που θα αναλάμβαναν την εξουσία εάν απομακρυνόταν θα μπορούσαν να αποδειχθούν χειρότερες.

Όμως οι δηλώσεις Τραμπ ανατράπηκαν μετά την επίθεση με χημικά όπλα στη Συρία στις 5 Απριλίου 2017. Ο Πρόεδρος Τραμπ εξαπέλυσε επίθεση στο έδαφος της Συρίας με πυραύλους Tomahawk, κίνηση η οποία σηματοδοτεί μία θεαματική αλλαγή στάσης για τον Αμερικανό πρόεδρο. Μετά την επίθεση δήλωσε πως "είναι προς το ουσιαστικό εθνικό συμφέρον των ΗΠΑ να δράσουν

προληπτικά και να αποτρέψουν την εξάπλωση της χρήσης των θανατηφόρων χημικών όπλων. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι η Συρία χρησιμοποίησε απαγορευμένα χημικά όπλα, παραβίασε τις υποχρεώσεις της έναντι της Συμφωνίας για τα Χημικά Όπλα, ενώ αγνόησε επιδεικτικά το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ'. Παρά ταύτα η προληπτική, όπως την ονόμασε ο Πρόεδρος Τραμπ επίθεση δεν συνεπάγεται και την ολική μεταστροφή της άποψης του για το ζήτημα της επίλυσης της συριακής κρίσης.

Ιράκ

Η πλειοψηφία του πληθυσμού του Ιράκ είναι σιιτική, συνεπώς το Ιράκ "οφείλει" να στηρίξει τον Άσαντ ως σταθεροποιητικό παράγοντα έναντι των σουνιτών, ενώ καθοριστική είναι και η επιρροή του Ιράν στο εν λόγω ζήτημα. Επιπλέον το Ιράκ αποτελεί πεδίο μάχης των τζιχαντιστών και (συνεχώς συρρικνούμενο) τμήμα του εδάφους του βρίσκεται υπό κατοχή, οπότε η συντριβή του Ντάες αποτελεί κορυφαία προτεραιότητα και για την ιρακινή ηγεσία. Επίσης, σημαντική παράμετρος για την στάση του Ιράκ διαδραματίζει η ύπαρξη της κοινότητας των κούρδων πεσμεργκά, οι οποίοι μάχονται έναντι του Ντάες (βλ. κατωτέρω).

Ιράν

Για πολλά χρόνια μετά την Ισλαμική Επανάσταση του 1979, η Συρία αποτελούσε το μοναδικό σύμμαχο του Ιράν. Η σχέση εξελίχθηκε αργότερα στη λεγόμενη Συμμαχία HISH (Hezbollah, Iran, Syria, Hamas), από την οποία αποσύρθηκε αργότερα η Χαμάς. Το Ιράν στηρίζει το συριακό καθεστώς με οικονομικά, πολιτικά και στρατιωτικά μέσα (αποστέλλοντας στρατιωτικό εξοπλισμό και προσωπικό, το οποίο λαμβάνει ενεργά μέρος στις μάχες). Η Τεχεράνη θεωρεί τη Συρία ως το πιο ζωτικό στήριγμα της επιρροής του στη Μέση Ανατολή, τον ομφάλιο λώρο που το συνδέει με τη Χεζμπολλάχ ενώ παράλληλα του προσφέρει πρόσβασή στην ανατολική Μεσόγειο και στην άμεση περιφέρεια του Ισραήλ.

Εν συνεχεία, το Ιράν επιθυμεί ένα ισχυρό σιιτικό τόξο έναντι του σουνιτικού τόξου που προωθείται από τη Σαουδική Αραβία και κράτη-μέλη του οποίου παρέχουν υποστήριξη στους Ισλαμιστές, οι οποίοι στοχεύουν στην αποσταθεροποίηση της Μέσης Ανατολής. Το Ιράν χρειάζεται ισχυρούς συμμάχους έναντι στη Σαουδική Αραβία, με την οποία οι σχέσεις είναι έντονα ανταγωνιστικές. Πεδίο τριβής ανάμεσα σε Ριάντ και Τεχεράνη αποτελεί η υποστήριξη (στρατιωτικής φύσης) των Χούτι στην Υεμένη, ενώ με έντονη καχυποψία είχε αντιμετωπίσει η Σ. Αραβία τον ιρανικό ρόλο στο Μπαχρέιν. Ουσιαστικά οι δύο χώρες έχουν εμπλακεί σε ένα «πόλεμο δι'αντιπροσώπων» (war by proxy), με κεντρικό θέατρο επιχειρήσεων τη Συρία.

Ισραήλ

Η στάση του Ισραήλ όσον αφορά τη Συριακή κρίση είναι ένα αμφιλεγόμενο ζήτημα, καθώς δεν λαμβάνει ξεκάθαρη θέση. Το καθεστώς Άσαντ αποτελούσε για το Ισραήλ έναν δύσκολο αλλά οριακά ανεκτό και προβλέψιμο γείτονα. Η στενή του σχέση με το Ιράν και ο διαμέσου Συρίας εφοδιασμός της Χεζμπολλάχ αποτελούσαν σημαντική ενόχληση για το Ισραήλ. Από την άλλη μια ισλαμιστική κυβέρνηση στη Δαμασκό με τους τζιχαντικούς πυρήνες σε πλήρη δράση είναι εξίσου απευκαίριο σενάριο. Για το Ισραήλ πιθανότατα ισχύει αυτό που είπε για τον πόλεμο Ιράν-Ιράκ ο τότε πρωθυπουργός Γιτζάκ Σαμίρ: «Ευχόμαστε να νικήσουν και οι δύο». Βασική θέση των Ισραηλινών

παραμένει ότι οποιαδήποτε εξέλιξη αποδυναμώνει αποφασιστικά το καθεστώς Άσαντ, προκαλεί μεγάλο πρόβλημα στο Ιράν και συνεπώς είναι καλοδεχούμενη.

Το Ισραήλ, λοιπόν, προσπαθεί να κρατήσει έναν ουδέτερο ρόλο καθώς η άμεση στήριξη Άσαντ θα προκαλέσει πρόβλημα με τη Σαουδική Αραβία και την Τουρκία με τις οποίες συνεργάζεται έναντι του Ιράν. Από την άλλη μια ξεκάθαρη εναντίωση στον Άσαντ φέρνει το Ισραήλ σε αντίθεση με τη Ρωσία και το Ιράν που συνεργάζονται έναντι των Ισλαμιστών. Στην πραγματικότητα το Ισραήλ είναι ο κύριος ωφελημένος από την εξουδετέρωση της στρατιωτικής ισχύος της Συρίας – του μόνου άμεσου Άραβα γείτονά του, που μέχρι σήμερα έχει αποφύγει να ενδώσει στους όρους που θέτει το Τελ Αβίβ προκειμένου να συνάψει ειρήνη με το εβραϊκό κράτος.

Κατάρ

Το Κατάρ διεκδικεί ρόλο στην συριακή κρίση καθώς ανταγωνίζεται τον ηγεμονισμό της Σαουδικής Αραβίας, διεκδικώντας ισχυρή θέση μεταξύ των αραβικών κρατών του Κόλπου. Πρωταρχικώς δραστηριοποιήθηκε μέσω της συνεργασίας με την Τουρκία για την ανατροπή του μπασαθικού καθεστώτος, ενώ χρηματοδοτεί τους τζιχαντιστές που μάχονται έναντι του Άσαντ. Σημαντικό ρόλο στην αντίθεση του Κατάρ προς το καθεστώς του Άσαντ έπαιξε το γεγονός πως το Ιράν ήταν έτοιμο, πριν τη συριακή κρίση, να συμφωνήσει με το Ιράκ για την κατασκευή αγωγού φυσικού αερίου που θα αντλούσε φυσικό αέριο από το γιγάντιο κοιτάσμα South Pars μεταξύ Ιράν, Ιράκ και Συρίας, κάτι που θα εξυπηρετούσε το στόχο του Ιράν για τη δημιουργία της «σιιτικής ημισελήνου» (ζώνη επιρροής Ιράκ, Συρία με κατάληξη στο Λίβανο). Το Κατάρ όμως ήθελε να έχει τον πρώτο λόγο στον αγωγό, ο οποίος θα ξεκινούσε από το South Pars μέσω Ιράκ και Τουρκίας προς την Ευρώπη, κάτι στο οποίο ο Άσαντ δεν επρόκειτο να συναινέσει.

Κούρδοι

Σήμερα, υπολογίζεται ότι περίπου 20 εκατομμύρια Κούρδοι ζουν στην Τουρκία, 10 εκατομμύρια στο Ιράν, 6 εκατομμύρια στο Ιράκ και 4 εκατομμύρια στη Συρία. Έγγραφα του Συμβουλίου της Ευρώπης περιγράφουν τους Κούρδους ως τον πολυπληθέστερο λαό, χωρίς εθνικό κράτος, διεθνώς.

α. Κούρδοι Συρίας

Οι κούρδοι της Συρίας αποτελούν το 15% του συριακού πληθυσμού και εκπροσωπούνται από το "Κόμμα της Δημοκρατικής Ένωσης" (PYD), το οποίο έχει την δική του πολιτοφυλακή (YPG) και αστυνομία. Οι κούρδοι της Συρίας δεν επιθυμούν την επικράτηση των ισλαμιστικών στοιχείων, ενώ παράλληλα δεν έχουν εμπιστοσύνη στο "Συριακό Επαναστατικό Συμβούλιο", που αποτελεί το επίσημο όργανο της Συριακής αντιπολίτευσης και επιδιώκουν την κατοχύρωση των πολιτικών και πολιτισμικών τους ελευθεριών.

Σε μια προσπάθεια να απελευθερώσει μονάδες του αλλά και να προκαλέσει προβλήματα στην Τουρκία, ο Άσαντ υποσχέθηκε ενίσχυση της αυτονομίας τους, απέσυρε τα συριακά στρατεύματα και άφησε τους Κούρδους να αναλάβουν πλήρως την άμυνα της βόρειας Συρίας έναντι των Τζιχαντιστών. Οι μονάδες προστασίας της YPG αναδείχθηκαν σε μία από τις σημαντικότερες δυνάμεις έναντι της Ντάες και έχουν λάβει αναγνώριση και στήριξη από Ρωσία και ΗΠΑ. Αντίθετα η Άγκυρα τους έχει χαρακτηρίσει ως τρομοκράτες και συμμάχους του PKK και ασκεί εντονότερες πιέσεις στις ΗΠΑ για να σταματήσουν να τους υποστηρίζουν.

Στις 17 Μαρτίου 2016, εκπρόσωποι από όλα τα καντόνια και τις εθνοτικές ομάδες της Β. Συρίας, ανακηρύξαν τα καντόνια τους ως αυτόνομη ομοσπονδιακή οντότητα υπό κουρδική ηγεσία (την Ροζάβα, την de facto αυτόνομη κουρδική περιοχή). Αυτή η κίνηση προκάλεσε την έντονη ανησυχία της Τουρκίας, καθώς φοβάται ότι θα οδηγήσει στην ενίσχυση των αυτονομιστικών τάσεων της Κουρδικής μειονότητας της Τουρκίας. Επιπλέον, οι κινήσεις αυτόνομησης των Κούρδων απορρίπτονται από το Συριακό καθεστώς και τη Συριακή αντιπολίτευση.

β. Κούρδοι Πεσμεργκά

Οι Πεσμεργκά είναι Κούρδοι του Β. Ιράκ και διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη μάχη έναντι της Ντάες, καθώς συμμετέχουν ενεργά στην απομάκρυνση των τζιχαντιστών από καίριες πόλεις της Συρίας. Ενδιαφέρον προκαλεί το γεγονός πως οι πολεμιστές Πεσμεργκά οι οποίοι μετέβησαν στη Συρία για να υπερασπιστούν τα εδάφη της, ξεκίνησαν από το Ιράκ αεροπορικά και πέρασαν στη Συρία μέσω των συνόρων της Τουρκίας, κατόπιν αμερικανικών πιέσεων προς την Άγκυρα. Παρά ταύτα, μετά την επιτυχή ανακατάληψη της πόλης του Κομπάνι, η Τουρκία "γύρισε" πίσω στην επιθετική στάση της έναντι των Κούρδων εντός και εκτός των συνόρων της. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το δημοψήφισμα που πραγματοποίησαν οι Κούρδοι του Β. Ιράκ σχετικά με την ανεξαρτησία της αυτόνομης περιοχής τους προκάλεσε έντονες αντιδράσεις από την κεντρική κυβέρνηση του Ιράκ, καθώς και από γειτονικές χώρες και ενδέχεται να έχει σοβαρές συνέπειες για τη σταθερότητα της περιοχής, αλλά το ζήτημα αυτό δεν θα αναλυθεί στο πλαίσιο αυτής της μελέτης.

Μέτωπο Αλ Νούσρα (νέα ονομασία)

Το Μέτωπο Αλ Νούσρα δημιουργήθηκε στις 23 Ιανουαρίου 2012 και αρχηγός του είναι ο Άμπου Μοχάμαντ Αλ Ζουλάνι. Η οργάνωση είναι μετά το Ντάες, η ισχυρότερη στρατιωτική οργάνωση στο συριακό έδαφος και διεκδικεί, παράλληλα με την Ντάες, τη δημιουργία ενός Ισλαμικού κράτους στη χώρα υπό το νόμο της Σαρία. Αποτελούσε παρακλάδι της Αλ Κάιντα στη Συρία μέχρι τον Ιούλιο του 2016 οπότε και ανακοίνωσε τον διαχωρισμό της. Ο αρχηγός της Αλ Ζουλάνι ανακοίνωσε πως η οργάνωση αλλάζει όνομα από Μέτωπο Αλ Νούσρα σε Τζαμπάτ Φαθ αλ Σαμ, δηλαδή Μέτωπο για την Απελευθέρωση του Σαμ (Συρία). Επίσης, ανέφερε πως η ίδρυση της νέας αυτής οργάνωσης, που δεν θα σχετίζεται με την Αλ Κάιντα, θα απομακρύνει κάθε πρόσχημα που χρησιμοποιούν η διεθνής κοινότητα, οι ΗΠΑ και η Ρωσία για να εξαπολύουν επιθέσεις στους Σύριους αντικαθεστωτικούς. Ο Γκολάνι διαβεβαίωσε ότι το νέο Μέτωπο δεν θα διατηρεί δεσμούς με καμία οργάνωση εκτός Συρίας. Υποστηρίζεται πως το Κατάρ και άλλα κράτη του Κόλπου³ επιθυμούσαν τη διάσπαση της Αλ Νούσρα από την Αλ Κάιντα, ώστε παρέχοντας στήριξη στην πρώτη να ασκούν τον έλεγχο τους στην προσπάθεια της απομάκρυνσης του Άσαντ.

Μπααθισμός

Ο Μπααθισμός (αναγέννηση) αποτελεί την Ιδεολογία του καθεστώτος Άσαντ. Στηρίζεται στο τρίπτυχο Ενότητα, Ελευθερία, Σοσιαλισμός. Στο ίδιο τρίπτυχο με άλλη σειρά προτεραιότητας στηριζόταν ο Νασερισμός (Ελευθερία, Σοσιαλισμός, Ενότητα). Ο Μπααθισμός, σε αντίθεση με τον Νασερισμό, στηριζόταν σε μια μάλλον προβληματική ιεράρχηση των ανωτέρω αρχών. Δηλαδή

³ Οι χώρες παραγωγής πετρελαίου που συνορεύουν ή βρίσκονται κοντά στον Περσικό Κόλπο: Μπαχρέιν, Ιράν, Ιράκ, Κουβέιτ, Ομάν, Κατάρ, Σαουδική Αραβία και Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα.

προέτασε την Ενότητα του λαού χωρίς να παρέχει το πλαίσιο πάνω στο οποίο θα υπάρξει, έπειτα έθετε την Ελευθερία από τις αποικιοκρατικές (Γαλλικές) δυνάμεις και τέλος έθετε τις βάσεις για την μετατροπή του πολιτεύματος σε σοσιαλιστικό καθεστώς. Πολύ γρήγορα, βεβαίως, το καθεστώς μετατράπηκε σε απολυταρχικό (όπως και με το αδελφό Κόμμα Μπάαθ στο Ιράκ) με κεντρικό στόχο τη διαιώνιση της παραμονής της οικογένειας Ασαντ στην εξουσία.

Μπασάρ Αλ Άσαντ

Η πρώτη περίοδος του Μπασάρ Αλ Ασάντ στην εξουσία συνδέθηκε με την προσπάθειά του για την πάταξη της διαφθοράς, τον εκσυγχρονισμό του κράτους και της κοινωνίας και την προσπάθεια για οικονομική ανάπτυξη. Πολλοί από τους παλιούς υπουργούς απολύθηκαν, χορηγήθηκε αμνηστία σε εκατοντάδες πολιτικούς κρατούμενους και η φυλακή Mazzeħ έκλεισε. Ταυτόχρονα άρχισε να αναπτύσσεται, με την υποστήριξη του ίδιου του Άσαντ, η διαδικτυακή τεχνολογία. Πριν γίνει πρόεδρος, άλλωστε, ο ίδιος είχε διατελέσει πρόεδρος της Συριακής Εταιρείας Πληροφορικής, η οποία εισήγαγε το 2001 το ['Ιντερνετ](#) στη χώρα. Τα επόμενα χρόνια προσπάθησε να εισάγει και ιδιωτικά σχήματα στο κρατικό τραπεζικό σύστημα, ίδρυσε το 2009 το χρηματιστήριο της Δαμασκού και βοήθησε στην ανάπτυξη της βιομηχανίας μειώνοντας τη φορολογία σε αυτές. Στην περίοδο αυτή, που έγινε γνωστή ως «η Άνοιξη της Δαμασκού», έκαναν την εμφάνισή τους στη χώρα τα λεγόμενα *muntaḍāt* (σαλόνια), μικρές ομάδες ατόμων οι οποίες συζητούσαν γύρω από πολιτικά και κοινωνικά θέματα. Ανάμεσά στους συνομιλητές υπήρχαν αρκετοί διανοούμενοι, αλλά και μέλη του κόμματος Μπάαθ αλλά και της αντιπολίτευσης.

Όμως, σύντομα η κυβέρνηση Άσαντ σταμάτησε τις προσπάθειές αυτές. Αρκετοί από τους απελευθερωμένους πολιτικούς κρατούμενους του 2000 συνελήφθησαν ξανά, όπως και αρκετά μέλη των *muntaḍāt*, κατηγορούμενοι για σχέσεις με την (Σουνιτική) [Μουσουλμανική Αδελφότητα](#). Η κυβέρνηση απαγόρευσε επίσης την πρόσβαση σε συγκεκριμένες σελίδες του Διαδικτύου, με νόμο που ψηφίστηκε το 2007. Ανάμεσα στις σελίδες που απαγορεύτηκαν ήταν το [Youtube](#), το [Facebook](#), διάφορες αραβόφωνες ειδησεογραφικές ιστοσελίδες αλλά και η [Αραβική Βικιπαίδεια](#), ενώ τα ίντερνετ καφέ υποχρεώνονταν πια να καταγράφουν τις συνομιλίες και τα σχόλια στα διάφορα chat forums. Η γενικότερη κατάσταση επιδεινώθηκε μετά τα [γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου 2001](#) και την έναρξη του «Πολέμου κατά της Τρομοκρατίας» από την πλευρά των ΗΠΑ και την εισβολή στο Ιράκ, με εκατοντάδες χιλιάδες πρόσφυγες να καταφθάνουν στη χώρα από τις εμπόλεμες περιοχές, την αύξηση της δράσης οργανώσεων όπως η [Αλ Κάιντα](#) διεθνώς και η εγχώρια πολιτική οργάνωση της Μουσουλμανικής Αδελφότητας που είχαν ως στόχο την ανάδειξη ισλαμιστικών κρατών, αλλά και την ταυτόχρονη επιθετική πολιτική των ΗΠΑ κατά της Δαμασκού.

Ντάες (ISIS/ISIL)

Το Ντάες, αρχικά γνωστό ως Ισλαμικό Κράτος του Ιράκ και του Λεβάντε, είναι μία τρομοκρατική οργάνωση που δρα κυρίως στο [Ιράκ](#) και τη [Συρία](#). Στις 29 Ιουνίου 2014 ανακήρυξε μονομερώς την ίδρυση [χαλιφάτου](#), σε μια έκταση που περιλαμβάνει περιοχές της Συρίας και του Ιράκ, ορίζοντας στην θέση του «χαλίφη» και «ηγέτη των απανταχού μουσουλμάνων» τον επικεφαλής της, [Αμπού Μπακρ αλ-Μπαγκντάντι](#) (γνωστό έκτοτε ως «Χαλίφη Ιμπραήμ»). Στους στόχους της οργάνωσης περιλαμβάνεται η περαιτέρω εξάπλωση του «χαλιφάτου» σε περιοχές στο [Λίβανο](#), την [Ιορδανία](#), την [Παλαιστίνη](#), το [Κουβέιτ](#), την [Τουρκία](#) και την [Κύπρο](#). Η ίδρυση της οργάνωσης φαίνεται να

πραγματοποιήθηκε στα πρώτα χρόνια του πολέμου του Ιράκ (και διευκολύνθηκε από την αμερικανική πολιτική της «απο-μπαρμποποίησης» του Ιράκ, ενώ ανέπτυξε δεσμούς με την Αλ Κάιντα. Αργότερα η οργάνωση ενεπλάκη και στον Συριακό εμφύλιο πόλεμο. Η κεντρική διοίκηση της Αλ Κάιντα, τον Φεβρουάριο του 2014, αποκήρυξε την Ντάες, εξαιτίας της σύγκρουσης της τελευταίας με την Αλ Νούσρα. Η σύνθεση των μελών της προέρχεται από πολλές παραστρατιωτικές οργανώσεις, όπως την Αλ Κάιντα του Ιράκ, το "Συμβούλιο της Σούρα των Μουτζαχεντίν" και άλλες. Τα μέλη της πρεσβεύουν στην πλειοψηφία τους το Χαριτζιτικό Ισλάμ⁴.

Μαχητές

Σε 12.000 έως 15.000 ανέρχονται οι μαχητές που εξακολουθεί να διαθέτει σήμερα η Ντάες στο Ιράκ και τη Συρία, σύμφωνα με τον διοικητή των δυνάμεων του δυτικού συνασπισμού του οποίου ηγούνται οι ΗΠΑ, αντιστράτηγο Στίβεν Τάουνσεντ. Το 2015 και το 2016, βάσει εκτίμησης του Αμερικανικού Πενταγώνου, ο αριθμός των μαχητών της τζιχαντιστικής οργάνωσης ανερχόταν σε 20.000 με 30.000.

Οικονομικά

Σύμφωνα με τον Μάθιου Λέβιτ, διευθυντή του Stein Program on Counterterrorism and Intelligence στο Washington Institute for Near East Policy η Ντάες λειτουργεί ως ένα κολοσσιαίων διαστάσεων κύκλωμα οργανωμένου εγκλήματος, το οποίο πρακτικά δεν έχει απέναντί του κάποια υπηρεσία επιβολής νόμου. Χαρακτηριστικές περιπτώσεις αυτής της μορφής δραστηριότητας είναι οι ληστείες τραπεζών από μαχητές της Ντάες στη Μοσούλη, με τους τζιχαντιστές να φέρονται να έχουν αποσπάσει δεκάδες και ίσως εκατοντάδες εκατ. δολάρια. Παράλληλα, τεράστια φαίνονται να είναι τα έσοδα από τη «φορολόγηση» των κατοίκων των περιοχών που έχουν καταληφθεί. Επίσης, μεγάλο μέρος αυτής της χρηματοδότησης φαίνεται να προέρχεται από δωρεές εύπορων πολιτών χωρών όπως το Κουβέιτ και το Κατάρ, που επισήμως αποτελούν συμμάχους των ΗΠΑ. Σημαντικά εξίσου, φαίνονται να είναι και τα έσοδα της Ντάες από τη δράση του οργανωμένου εγκλήματος στις περιοχές τις οποίες έχει θέσει υπό τον έλεγχό του.

Τέλος, υπογραμμίζεται η σημασία του λαθρεμπορίου πετρελαίου για τα έσοδα της Ντάες: οι τζιχαντιστές εμπορεύονται πετρέλαιο από καταληφθείσες πετρελαιοπηγές και διυλιστήρια στο βόρειο Ιράκ και τη βόρεια Συρία, και, όπως σημειώνεται σχετικά, μέχρι πρόσφατα ήταν εύκολη η διοχέτευσή του στη νότια Τουρκία- όπου οι κανονικές τιμές του πετρελαίου είναι εξαιρετικά υψηλές. Ως αποτέλεσμα, εγκαταστάσεις παραγωγής πετρελαίου έχουν στοχοποιηθεί από αεροπορικές επιδρομές.

---

⁴ Χαριζίτες, θεωρούν ότι κάθε πιστός μουσουλμάνος μπορεί να δεχθεί το αξίωμα του χαλίφη χωρίς διακρίσεις φυλής και οικογενειακής καταγωγής. Το μόνο κριτήριο που δέχονται είναι η πίστη. Χαρακτηριστικά αναφέρουν πως για την ανάληψη της εξουσίας μπορεί να προταθεί ακόμη και "εις αιθίωψ δούλος".

Χρονικό επιθέσεων στην Ευρώπη

Η Ντάες πέραν της συμμετοχής της στην συριακή κρίση και των επιθέσεων της στην Μ. Ανατολή είναι υπεύθυνη για πολλές τρομοκρατικές επιθέσεις στην Ευρώπη. Σύμφωνα με τους τρομοκράτες οι επιθέσεις είναι αντίποινα στην προσπάθεια της Δύσης να εμπλακεί στην Μ. Ανατολή και για τις επιδρομές εναντίον τους.

Παραθέτουμε τις σημαντικότερες επιθέσεις στην Ευρώπη από το 2015 μέχρι σήμερα.

Βαρκελώνη, Ισπανία:	17 Αυγούστου 2017
Λονδίνο, Αγγλία:	3 Ιουνίου 2017
Μάντσεστερ, Αγγλία:	22 Μαΐου 2017
Παρίσι, Γαλλία:	20 Απριλίου 2017
Στοκχόλμη, Δανία:	7 Απριλίου 2017
Ουέστμινστερ, Λονδίνο:	22 Μαρτίου 2017
Λούβρο, Παρίσι:	3 Φεβρουαρίου 2017
Νορμανδία:	26 Ιουλίου 2016
Γερμανία:	18 Ιουλίου 2016 22 Ιουλίου 2016 24 Ιουλίου 2016 26 Ιουλίου 2016
Νίκαια, Γαλλία:	14 Ιουλίου 2016
Βρυξέλλες, Βέλγιο:	22 Μαρτίου 2016
Παρίσι, Γαλλία:	13 Νοεμβρίου 2015

Ρωσία

Η σχέση της Μόσχας με το Συριακό καθεστώς βασιζόταν ανέκαθεν σε κοινά συμφέροντα και στην προσπάθεια διατήρησης του καθεστώτος Άσαντ. Ενδεικτικό της σημασίας που αποδίδει η Μόσχα στη Συρία αποτελεί το γεγονός ότι πρώτη φορά εμπλέκεται εκτός μετά - σοβιετικού χώρου, σε μία περιοχή, που μέχρι τώρα είχε διακριτική παρουσία. Η εμπλοκή της Μόσχας στον πόλεμο έγινε απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλίσει την συμμετοχή της στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων που θα καθορίζει το μέλλον της Συρίας. Η συμφωνία για το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν άνοιξε μια διέξοδο συνομιλίας και συνεννόησης μεταξύ ΗΠΑ και Ιράν. Έτσι, αν η Μόσχα δεν λάμβανε ενεργό ρόλο στη Συρία, θα έμενε ουσιαστικά έξω από το παιχνίδι. Συνεπώς η συμμετοχή της Μόσχας στον πόλεμο έχει στόχο την ισχυροποίηση Άσαντ, ώστε να εξασφαλίσουν τη συμμετοχή του στο κρατικό μόρφωμα που θα προκύψει την επόμενη μέρα.

Συναφώς, η Ρωσία με τη στρατιωτική επέμβαση στο συριακό εμφύλιο πόλεμο αναμφισβήτητα παίρνει άμεση θέση στην εξέλιξη της συριακής κρίσης. Η Ρωσία διατηρούσε έντονη πολιτική και διπλωματική εμπλοκή και υποστήριζε ποικιλοτρόπως το καθεστώς του Μπασάρ Αλ Άσαντ χωρίς την στρατιωτική της συμμετοχή. Από τις 30 Σεπτεμβρίου 2016, αναφερόμαστε πλέον σε στρατιωτική επέμβαση της Ρωσίας. Η ρωσική επέμβαση εκδηλώθηκε με αεροπορικούς βομβαρδισμούς κατά των ισλαμιστικών οργανώσεων της συριακής αντιπολίτευσης, κατόπιν επισήμου αιτήματος της συριακής κυβέρνησης.

Όμως οι ρωσικές αεροπορικές επιδρομές που εκδηλώθηκαν, κατηγορήθηκαν από ολόκληρο σχεδόν το δυτικό κόσμο και τη συριακή αντιπολίτευση ότι δεν στοχοποιούν την οργάνωση της Ντάες, αλλά αποσκοπούν στην υποστήριξη του καθεστώτος του Άσαντ μέσω της αποδυνάμωσης των «μετριοπαθών» στρατιωτικών αντιπάλων του. Βέβαια ο διαχωρισμός των ισλαμιστικών οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στη Συρία, σε «μετριοπαθείς» και «ακραίους», «φιλοδυτικούς» και «εξτρεμιστές» είναι ίσως αδόκιμος έως και αδύνατος στην πράξη. Μέχρι σήμερα λοιπόν, η ρωσική στρατιωτική επέμβαση περιορίζεται σε βομβαρδισμούς στόχων των αντιπάλων του συριακού καθεστώτος και λογιστική, συμβουλευτική υποστήριξη του τελευταίου.

Συμφέροντα

Η Ρωσία έχεις τρεις σοβαρούς λόγους για να μην επιτρέψει την απομάκρυνση του Άσαντ και του κόμματος Μπάαθ από την εξουσία χωρίς ισοδύναμα γεωστρατηγικά ανταλλάγματα:

α. Το λιμάνι βαθέων υδάτων της Ταρσού, του οποίου τη χρήση έχει η Ρωσία, ως ναυτική βάση ελλιμενισμού του σοβιετικού πολεμικού ναυτικού και του Πέμπτου Σοβιετικού Στόλου της Μεσογείου συμφώνως προς τη Συρο-Ρωσική συμφωνία του 1971, η οποία μάλιστα κάλυψε τις ανάγκες που προέκυψαν για τον Σοβιετικό Στόλο, μετά την απομάκρυνση των ναυτικών του βάσεων από την Αίγυπτο κατά τα τέλη της δεκαετίας του 1970. Έτσι η Ταρσός μετατράπηκε στην 229η Ναυτική Βάση Υποστήριξης του Σοβιετικού Στόλου. Για τη Ρωσία η μόνη λοιπόν, στρατηγική ναυτική βάση στη Μεσόγειο είναι η Ταρσός.

β. Δεύτερο συμφέρον της Μόσχας του Πούτιν από το καθεστώς Άσαντ είναι το εμπόριο ρωσικών όπλων προς τη Δαμασκό.

γ. Τέλος σε περίπτωση πτώσης του Άσαντ η Ρωσία θα επηρεαστεί αρνητικά από τη γειννίαση του σουνιτικού ισλαμιστικού κινήματος προς την περιοχή του μουσουλμανικής πολιτισμικής βάσης "εγγύς εξωτερικού" της, αυτού δηλαδή της Κεντρικής Ασίας και του Καυκάσου. Επίσης, ελλοχεύει ο κίνδυνος για την αποσταθεροποίηση του Ιράν λόγω της κουρδικής έκρηξης που θα προκαλέσει στους κουρδικούς πληθυσμούς η πιθανότητα ή η πραγματικότητα μιας ισλαμιστικής διακυβέρνησης στη Συρία. Το Ιράν δεν αποτελεί κίνδυνο για τη Ρωσία. Η αποσταθεροποίηση του όμως μπορεί να προκαλέσει μετάδοση του σουνιτικού κινήματος στο μαλακό υπογάστρο της Κεντρικής Ασίας.

Σαουδική Αραβία

Ο ρόλος της Σαουδικής Αραβίας στη Συριακή κρίση επηρεάζεται από διάφορους παράγοντες. Σε πρώτο επίπεδο οι σχέσεις της Σ.Α με τις ΗΠΑ τη τοποθετούν έναντι του καθεστώτος Άσαντ (στο πλαίσιο της πολιτικής της στρατηγικής αναχαίτισης του ρωσικού και κινεζικού δρώντος στη Μεσόγειο). Επιπλέον, το ουαχαβίτικο βασίλειο της Σ.Α είναι ένα καθαρά σουνιτικό κράτος το οποίο

επιθυμεί την αποδυνάμωση του Σιιτικού τόξου (Ιράν, Ιράκ, Λίβανος, Συρία). Στα Συριακά εδάφη δε, εξελίχθηκε στο παρελθόν και ένας ανταγωνισμός μεταξύ Κατάρ και Σ.Α. Επίσης, η Σ.Α παρακινείται και από το γεγονός ότι το καθεστώς Άσαντ στηρίζει και στηρίζεται από κράτη με τα οποία η Σ.Α βρίσκεται σε διαμάχη, όπως το Ιράν που στηρίζει τους Χούτι στην Υεμένη, οι οποίοι απειλούν τα νότια σύνορά της. Συναφώς, η Σαουδική Αραβία παίρνει θέση έναντι του καθεστώτος του Άσαντ καθώς στηρίζει, την κατά πλειονότητα σουνιτική Συριακή αντιπολίτευση ενώ σύμφωνα με πολλούς αναλυτές παράλληλα χρηματοδοτεί την Ντάες. Τέλος η κίνηση της Σ.Α να χαρακτηρίσει την Χεζμπολάχ ως τρομοκρατική οργάνωση μπορεί να ερμηνευθεί ως κίνηση στήριξης προς ακραία στοιχεία.

Συνομοσπονδία της Ροζάβα

Η συνομοσπονδία της Ροζάβα αποτελείται από τα καντόνια της Β. Συρίας. Οι αρχές τους είναι η εξής: θεωρούν πολύ σημαντική την ελευθερία της γυναίκας, έχουν κατοχυρώσει τη θρησκευτική ελευθερία, όλοι συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων, οι αποφάσεις ξεκινούν από κάτω προς τα πάνω και όχι το αντίθετο. Βασικό εμπόδιο στην ομαλή λειτουργία της συνομοσπονδίας της Ροζάβα είναι το οικονομικό καθώς είναι αποκλεισμένη (υφίσταται εμπάργκο) από την Τουρκία, το καθεστώς Άσαντ, τους τζιχαντιστές και άλλες τρομοκρατικές οργανώσεις, αλλά και το ιρακινό Κουρδιστάν. Ανθεί το λαθρεμπόριο και οι τιμές σε βασικά αγαθά είναι πολύ υψηλές καθώς δεν υπάρχει νόμιμη δίοδος για τη Ροζάβα η οποία, κατά τα άλλα είναι πλούσια περιοχή και έχει όλους τους βασικούς πόρους (σιτάρι, αγροτική παραγωγή κ.α.), υδάτινους πόρους, ενώ το πετρέλαιο στη Ροζάβα είναι το πιο φθηνό σε όλο τον κόσμο.

Οι Κούρδοι της Ροζάβα επιθυμούν από την Αμερική και την Ευρωπαϊκή Ένωση να αναγνωρίσουν το μοντέλο της δημοκρατικής αυτονομίας που έχουν διαλέξει ως λαός της Ροζάβα σαν μοντέλο για όλη τη Συρία ώστε να υπάρξει λύση για την συριακή σύγκρουση και το προσφυγικό. Σύμφωνα με τους Κούρδους της Ροζάβα η ΕΕ θα μπορούσε να επιλύσει το προσφυγικό βοηθώντας τη Ροζάβα οικονομικά, νομικά και ανθρωπιστικά καθώς είναι μια περιοχή με σταθερότητα, αρκετά μεγάλη έκταση (πάνω από 35.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα), ενώ η ζωή στις πόλεις είναι ασφαλής σε σχέση με την υπόλοιπη Συρία. Σύμφωνα με τους Κούρδους, αν υπάρξει στήριξη αρκετοί Σύριοι θα προτιμούσαν να μείνουν εκεί παρά να κινδυνεύουν και να πνίγονται στο Αιγαίο. Ολοκληρώνοντας, σημαντικό είναι να αναφέρουμε την άποψη των Κούρδων της Συρίας όσον αφορά στην ίδρυση κρατών του Κουρδιστάν. Οι Κούρδοι της Συρίας δεν επιθυμούν τη δημιουργία ενός εθνικού κράτους. Το σχέδιό τους είναι μια Ομοσπονδία για την περιοχή σύμφωνα με το πρότυπο της Ροζάβα.

Τουρκία

Η Τουρκία, όντας μέλος του ΝΑΤΟ, του Συμβουλίου της Ευρώπης, του ΟΑΣΕ και υποψήφιο μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και για γεωγραφικούς λόγους, αποτελεί σημαντικό παίκτη στην περιοχή της Μ. Ανατολής. Παράλληλα, ασκεί σημαντική επιρροή στον ισλαμικό κόσμο, ως διάδοχος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας που για αιώνες εξουσίαζε εδάφη σε τρεις ηπείρους. Η αναζήτηση από την Τουρκία ενός ρόλου συμβατού με τις επιλογές των Μεγάλων Δυνάμεων και με απώτερο σκοπό την προώθηση των αυταρχικών, ισλαμιστικών και εθνικιστικών της επιδιώξεων, τα τελευταία χρόνια περνάει μέσα από την Συρία. Η συστηματική ενίσχυση από την Τουρκία ακραίων ισλαμιστικών δυνάμεων της συριακής αντιπολίτευσης, με την ανοχή ορισμένων Δυτικών χωρών (που ενδεχομένως δεν είχαν συνειδητοποιήσει το μέγεθος της απειλής του ανερχόμενου ισλαμικού

φονταμενταλισμού), ή και Αραβικών κρατών με μια διαφορετική ατζέντα, έχει πλέον δώσει την θέση της σε μια πιο πολυδιάστατη πολιτική.

Η Τουρκία υποστήριξε την πτώση του Ασαντ και πρόσφερε –τουλάχιστον έμμεση- βοήθεια στο «ισλαμικό κράτος» και τους φανατικούς σαλαφιστές μουσουλμάνους για λόγους τόσο γεωπολιτικούς, όσο και άμεσης εμπλοκής του καθεστώτος Ερντογάν σε οικονομικές και άλλες συναλλαγές με τους σουνίτες της Ντάες. Η Τουρκία του Α.Κ.Ρ. θεωρεί ότι μπορεί να αποτελέσει το μοντέλο διακυβέρνησης του μετριοπαθούς πολιτικού Ισλάμ και να συγκροτήσει μια στέρεη βάση ήπιας ισχύος στα ανερχόμενα σουνιτικά, κοινωνικά συντηρητικά μεσαία στρώματα σε όλη τη Μέση Ανατολή. Αυτή η βάση θα στηρίξει την τουρκική οικονομική διείσδυση και πιθανόν την περιφερειακή πολιτική ηγεμονία. Η συμμαχία αυτή περιλαμβάνει εναλλακτικά τη Σαουδική Αραβία και το Κατάρ, καθώς οι δύο αυτές πολύ πλούσιες αλλά στρατιωτικά αδύναμες χώρες ανταγωνίζονται για το ποια θα αποτελέσει τον «φάρο» του σουνιτικού Ισλάμ. Επιπλέον, η Τουρκία εκμεταλλεύεται το ρεύμα των Σύριων προσφύγων για να διαμορφώσει ένα βασικό πλαίσιο επιρροής προς τις Ευρωπαϊκές χώρες. Το ενδεχόμενο μαζικής επιστροφής ριζοσπαστικοποιημένων πολιτών Ευρωπαϊκών χωρών στην πατρίδα τους μετά την ήττα της Ντάες, ενίσχυσε την σχέση μεταξύ Τουρκίας-Ευρώπης, δίνοντας την ευκαιρία στον Ερντογάν να λάβει σωρεία αντιδημοκρατικών μέτρων για την καταστολή κάθε δημοκρατικής ή διαφορετικής φωνής, υπό τις χλιαρές διαμαρτυρίες των Ευρωπαϊκών και άλλων χωρών.

Το χρονικό της σχέσης Συρίας-Τουρκίας

Οι σχέσεις της Συρίας με την Τουρκία κυριαρχούνται τα τελευταία 30 χρόνια από το κουρδικό και το ζήτημα της κατανομής της ροής των υδάτων του Τίγρη και του Ευφράτη, καθώς και τη σχέση της Τουρκίας με την Βορειοατλαντική συμμαχία, τις ΗΠΑ και το Ισραήλ. Κατά τους πολέμους του 1991 και 2003 παρατηρείται μια παράλληλη πορεία Τουρκίας-Συρίας καθώς και οι δύο συμμετείχαν στη συμμαχία των χωρών του ΟΗΕ κατά της ιρακινής κατοχής του Κουβέιτ το 1991, ενώ στον Πόλεμο του 2003, στον οποίο η Τουρκία ήταν αρνητική, η Συρία είχε δηλώσει την υποστήριξή της στο Ιράκ, πριν ακόμη ξεκινήσει ο πόλεμος και είχε δείξει την αντίθεσή της προς την πολιτική των ΗΠΑ και των συμμάχων της. Από τις 20 Οκτωβρίου 1998 η Τουρκία και η Συρία έχουν υπογράψει τη Συμφωνία των Αδάνων, με την οποία η Δαμασκός αναγνώρισε το ΡΚΚ ως τρομοκρατική οργάνωση, δεσμεύτηκε να σταματήσει οποιαδήποτε παροχή βοήθειας προς αυτό και να απελάσει τον ηγέτη του, Α. Οτσαλάν.

Το 2005 λύθηκε οριστικά το ζήτημα του Hatay και το 2008 η Άγκυρα ανέλαβε το ρόλο του διαμεσολαβητή στη διαμάχη Συρίας-Ισραήλ για το ζήτημα των υψωμάτων του Γκολάν. Ο διάλογος εγκαταλείφθηκε μετά από μόλις 4 γύρους λόγω της ραγδαίας επιδείνωσης των τουρκοισραηλινών σχέσεων. Η σύγκρουση Τουρκίας-Ισραήλ βελτίωσε ακόμα περισσότερο τις διμερείς σχέσεις Άγκυρας-Δαμασκού και μέχρι και το 2010 οι δύο χώρες ενίσχυσαν τις διπλωματικές τους σχέσεις και ξεκίνησαν στρατιωτική συνεργασία πραγματοποιώντας τριήμερη διασυνοριακή στρατιωτική άσκηση τον Απρίλιο του 2006. Η ρήξη στις σχέσεις Άγκυρας-Τεχεράνης ήρθε στα πλαίσια της "Αραβικής Άνοιξης" στις αρχές του 2011, οπότε επανήλθαν οι τριβές στην τουρκοσυριακή σχέση. Η Άγκυρα, συντασσόμενη με την Αραβική Λίγκα, διέκοψε τις σχέσεις της με τη Δαμασκό, εντείνοντας την διεθνή απομόνωση της χώρας, ζήτησε την παραίτηση του προέδρου Ασαντ και προειδοποίησε ότι αν οι θάνατοι διαδηλωτών συνεχιστούν, θα λάβει ακόμα σκληρότερα μέτρα.

Χαφεζ Αλ Άσαντ

Ηγετικό στέλεχος των επαναστατικών κυβερνήσεων της Συρίας μετά την ανεξαρτησία της χώρας. Στις 22 Φεβρουαρίου 1971 ο Άσαντ αναλαμβάνει πλέον την προεδρική εξουσία στη Συρία και επικυρώνει την ανάληψη της θέσης του με δημοψήφισμα που διεξάγεται στις 12 Μαρτίου 1971. Το 1972-73 εκπονείται το νέο Σύνταγμα της χώρας για να διασφαλιστεί η σταθερή λειτουργία των θεσμών. Εμπνευσμένος από το πολιτικό σύστημα του Νάσσερ, ο Άσαντ ήθελε να εφαρμόσει ένα παρόμοιο στη Συρία, τουλάχιστον σε οικονομικό επίπεδο. Ο Άσαντ έκανε αρχικά κάποια διάκριση των εξουσιών. Πρώτος στην ιεραρχία ήταν ο πρόεδρος, ο οποίος είναι υπεύθυνος για την «Προεδρία της Αραβικής Δημοκρατίας της Συρίας». Ύστερα στην ιεραρχία ήταν ο στρατός. Ακολουθούσαν οι υπηρεσίες ασφαλείας που λειτουργούσαν ανεξάρτητα η μία από την άλλη, τα επίσημα θεσμικά όργανα του κράτους όπου αποτελούνταν από Υπουργεία και την Κυβέρνηση, η οποία ελεγχόταν από τον πρωθυπουργό της χώρας και το Κοινοβούλιο.

Η Συρία, όπως και η Αίγυπτος και το Ιράκ σε συγκεκριμένες χρονικές περιόδους, ήταν από τα κράτη της Μέσης Ανατολής όπου ακολούθησαν ένα σοσιαλιστικό μοντέλο οικονομίας, με κρατικοποίηση των μεγάλων επιχειρήσεων, επιτρέποντας ταυτόχρονα ορισμένες επενδύσεις στη χώρα. Παρά την έλλειψη δημοκρατικών ελευθεριών και σεβασμού για τα ανθρώπινα δικαιώματα, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η Συρία και το Ιράκ είχαν ένα ιδιαίτερα ανεπτυγμένο για τα δεδομένα της περιοχής σύστημα κοινωνικής πρόνοιας. Ο Άσαντ προώθησε σημαντικές αλλαγές και στα θρησκευτικά ζητήματα της χώρας, διαχωρίζοντας τη θρησκεία από την πολιτεία. Ακόμη, αύξησε τη δύναμη που ασκούσαν οι Αλαουίτες, καθώς πολλοί από αυτούς ήταν συγγενείς του οι οποίοι είχαν διοριστεί σε καίριες, κυρίως θέσεις του στρατού.

Η Συρία είναι κατά πλειονότητα σουννιτικό κράτος το οποίο διοικούνταν από Σίιτες-Αλαουίτες, όμως αυτό δεν υπήρξε ποτέ ιδιαίτερα σοβαρό ζήτημα, καθώς παρά την εκκοσμίκευση της χώρας, το κράτος πρόνοιας που είχε δημιουργήσει ο Άσαντ παρείχε σε όλους (ανεξαρτήτου θρησκείας ή μειονότητας) τις ίδιες παροχές. Ο Άσαντ είχε μία πολύ καλή σχέση και με την μειονότητα των Κούρδων στη Βόρεια Συρία καθώς τους ενέταξε στο κράτος του, όμως χωρίς να τους εξαναγκάσει να εγκαταλείψουν την κουρδική ταυτότητά τους.

Χεζμπολάχ

Η Χεζμπολάχ αποτελεί σιιτική στρατιωτική και πολιτική οργάνωση του Λιβάνου, η οποία σχηματίστηκε με αφορμή την Ισραηλινή επέμβαση στο Λίβανο το 1982, χρηματοδοτείται από το Ιράν και υποστηρίζεται πολιτικά από τη Συρία. Η συμμετοχή της Χεζμπολάχ στη Συριακή κρίση αποτελεί φυσικό επόμενο της στήριξης του Ιράν προς τον Άσαντ. Ο ρόλος της είναι πολύ σημαντικός καθώς μάχεται πλάι στον Άσαντ έναντι των τζιχαντιστών και κυρίως του Μετώπου της Αλ Νούσρα (συριακού κλάδου της Αλ Κάιντα), έχει συμβάλει στην ανακατάληψη διαφόρων περιοχών στη Συρία και προέβαλλε σθεναρή αντίσταση έναντι των τζιχαντιστών στην περιοχή του Χαλεπίου. Η εμπλοκή της στη Συρία και οι απώλειες που έχει υποστεί έχουν μειώσει σε ένα βαθμό τη δραστηριοποίηση της εντός Λιβάνου και εναντίον του Ισραήλ.

Χάρτης καθημερινής ενημέρωσης των πολιτικό-στρατιωτικών εξελίξεων στην Συρία.

<http://syria.liveuamap.com/>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Η σύνδεση της διεθνούς τρομοκρατίας με την Ντάες

Το "Ντάες"

Το Ισλαμικό κράτος, γνωστό και ως Νταες, αποτελεί ένα υβρίδιο μεταξύ [μη αναγνωρισμένης διεθνώς] κρατικής οντότητας και ενεργούς τζιχαντιστικής οργάνωσης του Ιράκ και της Συρίας. Στις 29 Ιουνίου 2014 ανακήρυξε, μονομερώς, την ίδρυση χαλιφάτου, σε μια έκταση που περιέχει περιοχές της Συρίας και του Ιράκ, ορίζοντας στη θέση του "χαλίφη" και "ηγέτη των απανταχού μουσουλμάνων" τον επικεφαλής της, Ιμπραήμ Άμπου Μπακρ Αλ Μπαγκντάντι. Η Νταες αναδύθηκε από την ιδεολογία των Αδελφών Μουσουλμάνων, της πρώτης ισλαμιστικής ομάδας που χρονολογείται από τη δεκαετία του 1920 στην Αίγυπτο. Η Νταες αποτελούσε επίσημα τμήμα της Αλ Κάιντα, μέχρι το 2013 οπότε και αποκόπηκε, ενώ τον Φεβρουάριο του 2014 ο αρχηγός της Αλ Κάιντα, Αϊμάν Αλ Ζαουάχρι αρνήθηκε δημόσια οποιαδήποτε σχέση με το Ντάες και τη δράση του.

Μέσα σε ένα πολύ μικρό χρονικό διάστημα η Ντάες απέκτησε χιλιάδες μαχητές, εξαπλώθηκε και κατέκτησε πολλές περιοχές του Ιράκ, της Συρίας, της Λιβύης κ.α. Επιπλέον, θεωρείται η πιο εύπορη τρομοκρατική οργάνωση και η πιο θανατηφόρα, όχι μόνο εξαιτίας του αριθμού θανάτων που έχει προκαλέσει, αλλά και λόγω των μεθόδων δολοφονίας, που είναι ιδιαίτερα αποκρουστικές. Τέλος διαθέτει ένα ιδιαίτερα αποτελεσματικό σύστημα προπαγάνδας, εξελιγμένα μέσα διάδοσης του "μηνυματός" της και ικανούς χάκερς.

Οι πολλές επιτυχίες της οργάνωσης και ο ρυθμός εξάπλωσης της την έχουν αναγάγει σε μία από τις πιο επικίνδυνες τρομοκρατικές οργανώσεις τόσο για την Δύση όσο και για την Μ. Ανατολή. Η αίγλη, λοιπόν, που έχει **δημιουργήσει** η Ντάες έχει οδηγήσει πολλές άλλες τρομοκρατικές οργανώσεις να ευθυγραμμίσουν την δράση τους με την δράση της Ντάες, είτε απλά χρησιμοποιώντας την ονομασία της, είτε δηλώνοντας επίσημα πίστη στην Ντάες και στον αρχηγό της Άμπου Μπακρ Αλ Μπαγκντάντι.

Βεβαίως, η αρχική επιτυχία του Ντάες προκάλεσε και τη γρήγορη πτώση, καθώς πολλές χώρες αλλά και ομάδες της Συριακής αντιπολίτευσης, υπό την ηγεσία των ΗΠΑ, αλλά και με ενεργό συμμετοχή της Ρωσίας, συνασπίστηκαν και δραστηριοποιήθηκαν στρατιωτικά εναντίον του Ντάες, το οποίο έχει πλέον απωλέσει το μεγαλύτερο μέρος των εδαφών που είχε καταλάβει. Αυτό δεν σημαίνει, δυστυχώς, ότι η ιδεολογική επιρροή του Ντάες και η τρομοκρατική δράση του πρόκειται να εκλείψουν εντελώς.

Τρομοκρατικές οργανώσεις συνδεδεμένες με την Ντάες

ΛΙΒΥΗ

Στις 5 Οκτωβρίου του 2014 το 'Συμβούλιο της Σουρα της Ισλαμικής νεολαίας" και άλλοι μαχητές ίδρυσαν την "Κυρηναϊκή Επαρχία του ΙΣΙΛ". Το παράρτημα της Ντάες στην Λιβύη είναι το πιο ενεργό και επιτυχημένο παράρτημα της, εκτός Συρίας και Ιράκ. Υπολογίζεται πως έχει περίπου 800 μαχητές. Ελέγχει εν μέρει την Ντέρνα και τη Σίρτη.

ΑΙΓΥΠΤΟΣ

Στις 10 Νοεμβρίου του 2014 πολλά μέλη της οργάνωσης "Υποστηρικτές του Άγιου Οίκου(Ανσάρ Μπαϊτ Αλ Μακντίς)", που δρά στο όρος Σινά, έδωσαν όρκο υποταγής στον Άλ Μπαγκντάντι. Επιπλέον, ένα τμήμα της οργάνωσης του Σινά δραστηριοποιείται στη Λωρίδα της Γάζα με το όνομα "Ισλαμικό Κράτος της Γάζα". Ο αριθμός των μαχητών που απαρτίζουν την οργάνωση δεν είναι γνωστός, αλλά η οργάνωση αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά παραρτήματα της Ντάες και φέρει αντίσταση στις Αιγυπτιακές δυνάμεις ασφαλείας για μεγάλο χρονικό διάστημα.

ΑΛΓΕΡΙΑ

Το Σεπτέμβριο του 2014, μέλη της οργάνωσης "Μαχητές του Χαλιφάτου της Αλγερίας(Ζούντ Αλ Κιλαφάτ)" ορκίστηκαν πίστη στην Ντάες. Το μέγεθος της οργάνωσης δεν είναι γνωστό, όμως το γεγονός ότι αποτελούσε τμήμα της Αλ Κάϊντα της Αλγερίας εξυπηρετεί στο να αντιληφθούμε ότι πρόκειται για μια μεγάλη αριθμητικά οργάνωση. Παρα ταύτα, δεν υπάρχουν πολλές επίσημες ενέργειες εκ μέρους της από το Δεκέμβριο του 2014, οπότε φημολογείται πως σκοτώθηκε ο αρχηγός της, Χαλίντ Άμπου Σουλεϊμάν, από τις ένοπλες δυνάμεις της Αλγερίας.

ΧΟΡΑΣΑΝ(ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ-ΠΑΚΙΣΤΑΝ)

Στις 26 Ιανουαρίου του 2015 ιδρύθηκε υπό τους Χαφίζ Σαϊντ Χαν και τον Αμπντούλ Ραουφ, η επαρχία του Χορασάν, που ορκίστηκε αφοσίωση στον Άμπου Μπακρ Αλ Μπαγκντάντι. Η Ντάες ασκεί άμεση επιρροή στην επαρχία του Χορασάν, παρέχει οικονομική στήριξη, μαχητές και μέσα προπαγάνδας. Ο αριθμός των μαχητών της δεν είναι γνωστός, όμως είναι σαφές πως αποτελεί ένα από τα πιο άμεσα συνδεδεμένα με την Ντάες παραρτήματα.

ΥΕΜΕΝΗ

Τον Φεβρουάριο του 2015 η οργάνωση "Μαχητές της Σαρία στην Υεμένη" αποκόπηκε από την "Αλ Κάϊντα της Αραβικής Χερσονήσου", ορκιζόμενη αφοσίωση στη Ντάες. Από τότε έχει ιδρύσει επτά επαρχίες με κυριότερες εκείνη του Χαντραμάν και της Σαναά. Η γεωγραφική της επέκταση και οι τρομοκρατικές επιθέσεις τις οποίες έχει συνδέσει με το όνομα της, μας επιτρέπουν να αντιληφθούμε πως αποτελεί ένα σημαντικό σε μέγεθος παράρτημα της Ντάες

ΔΥΤΙΚΗ ΑΦΡΙΚΗ

Στις 7 Μαρτίου του 2015, ο αρχηγός της οργάνωσης "Μπόκο Χαραμ", Άμπου Μπακάρ Σεκάου, ορκίστηκε επίσημα πίστη στην Ντάες μέσω ενός βίντεο που ανήρτησε στο Twitter στο λογαριασμό της οργάνωσης. Στις 12 Μαρτίου του 2015 η Ντάες απάντησε με βίντεο, στο οποίο

εξέφρασε την ικανοποίηση της για τον όρκο πίστης της Μπόκο Χαράμ και ανήγγειλε την εξάπλωση της Ντάες στη Δυτική Αφρική. Οι μαχητές της υπολογίζονται γύρω στους 9.000.

ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΣΙΑ

Στις 23 Ιουλίου του 2014, ο αρχηγός της οργάνωσης " Η Ομάδα του Άμπου Σαΰγιαφ", Ισνιλόν Τοτόνι Χαπιλόν, στις Φιλιππίνες, ορκίστηκε πίστη στον Άμπου Μπάκρ Αλ Μπαγκντάντι. Η οργάνωση έχει 200 με 400 μαχητές ενώ το 2000 είχε 1250. Επιπλέον, στις αρχές του 2015 η οργάνωση "Καλίφα Ισλαμίγια Μιντανάο" ορκίστηκε αφοσίωση στην Ντάες.

ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΑΚΑ ΕΔΑΦΗ

Τον Φεβρουάριο του 2014, η οργάνωση "Σουμβούλιο Σούρα των Μουτζαχεντίν της Ιερουσαλήμ" εξέφρασε την υποστήριξή του στην Ντάες. Στις 2 Απριλίου του 2015, μέλη της οργάνωσης μαζί με την οργάνωση "Στρατός του Ισλάμ" και το τμήμα της Ντάες στη Γάζα, "Υποστηρικτές του Άγιου Οίκου (Ανσάρ Μπάιτ Αλ Μακντίς)", ίδρυσαν την οργάνωση "Ταξιαρχία Του Σείχη Ομάρ Χαντίντ", η οποία επίσης, δρα στην Λωρίδα της Γάζα. Δεν υπάρχει ακριβής αριθμός των μαχητών, όμως το γεγονός πως υπάρχει σύμπραξη πολλών οργανώσεων μας βοηθά να εκτιμήσουμε το μέγεθος τους, καθώς αποτελούν τα πιο ενεργή παραρτήματα της Ντάες.

Επιπλέον, αναφέρουμε μερικές ακόμα οργανώσεις που έχουν συνδέση το όνομα τους και την δράση τους με την Ντάες και αποτελούν περιφερειακές δυνάμεις της:

- Η οργάνωση "Ελεύθεροι Σουνίτες της Ταξιαρχίας του Μπάαλμπεκ", Λίβανος.
- Η οργάνωση "Γιοι της Πρόσκλησης για Ταουχίντ και Τζιχάντ", Ιορδανία.
- Η οργάνωση "Μαχητές του Χαλιφάτου στην Ινδία", αποτελεί την πτέρυγα της Ντάες στην Ινδία.
- Η οργάνωση "Ισλαμικό Κίνημα του Ουζμπεκιστάν", Ουζμπεκιστάν.
- Η οργάνωση "Οι Στρατιώτες του Θεού (Τζουνταλλάχ), Πακιστάν.
- Η οργάνωση "Εμιράτο του Καύκασου", ομάδα αποτελούμενη από καυκάσιους διοικήτες οι οποίοι έχουν δηλώσει υποταγή στη Ντάες.
- Η οργάνωση "Οι μαχητές της Σαρία", Τυνησία. Αποτελείται από 1000 μαχητές.
- Μια οργάνωση απο μή προσδιορισμένους μαχητές της Σαουδικής Αραβίας, η οποία έχει δηλώσει υποταγή στη Ντάες και λειτουργεί ως "επαρχία" της.

Συνολικά έχουν αναγνωριστεί εξήντα Ισλαμιστικές οργανώσεις σε τριάντα χώρες οι οποίες έχουν δηλώσει υποταγή ή υποστήριξη στην Νταες από τα μέσα του Νοεμβρίου του 2014 μέχρι σήμερα. Είναι γνωστό πως πολλές από αυτές τις οργανώσεις προηγουμένως συνδεόνταν με την Αλ Κάϊντα.

Τίθεται λοιπόν το ζήτημα, αν όλη αυτή η μαζική ταύτιση, των τρομοκρατικών οργανώσεων παγκοσμίως, με την οργάνωση της Ντάες είναι αληθινή ή απλά, καιροσκοπικά στοχεύουν στην εκμετάλλευση του ονόματος και της αίγλης της οργάνωσης. Είναι σαφές ότι δεν μπορούμε να είμαστε σιγούροι για το τι πραγματικά ισχύει, αλλά μπορούμε να υποθέσουμε πως λόγω των

επιτευγμάτων και του κύρους που έχει λάβει παγκοσμίως η Ντάες, όπως επίσης το δέος που δημιουργεί στους αντιπάλους της αλλά και στους ίδιους της τους μαχητές, παροτρύνουν τις υπόλοιπες τρομοκρατικές οργανώσεις να ταυτιστούν με την Ντάες και να δηλώσουν επίσημα υποταγή. Μέσω της σύνδεσης με την Ντάες, υποτάσσουν και επιβάλλονται στους μαχητές τους, ενώ παράλληλα προκαλούν δέος έναντι των αντιπάλων τους είτε στο εσωτερικό, είτε στο εξωτερικό της χώρας που δρουν.

Το ζήτημα είναι πως ο πόλεμος έναντι των "άπιστων μουσουλμάνων" αλλά και της Δύσης πέρασε από τα χέρια της Αλ Κάϊντα, στα χέρια μίας πιο "αιμοβόρας" τρομοκρατικής οργάνωσης, με πιο φανατισμένους και αφοσιωμένους μαχητές και η οποία διαθέτει πιο εξελιγμένα μέσα προσηλυτισμού και γνωστοποίησης της δράσης της και των επιτευγμάτων της που αντιστοιχούν στην τεχνολογική εξέλιξη της κοινωνίας μας. Έχουμε λοιπόν, ξεκάθαρα, μια αλλαγή στην παγκόσμια ηγεσία διεξαγωγής του «ερού πολέμου(Τζιχάντ)». Τίθεται, βεβαίως το ερώτημα αν η στρατιωτική ήττα του Ντάες θα επηρεάσει αυτή την αλλαγή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Το μωσαϊκό της Συριακής “αντιπολίτευσης”

Η συριακή αντιπολίτευση δεν αποτελεί τον συνήθη ορισμό για την εναντίωση κατά των κυβερνώντων, που ασκείται από πολιτικά πρόσωπα εντός της βουλής, αλλά κυρίως από ομάδες προσώπων και κόμματα εκτός βουλής, τα οποία παράλληλα με το αίτημα της πτώσης του προέδρου Μπασάρ Αλ Άσαντ προωθούν τα προσωπικά τους συμφέροντα.

Το 2012 η συριακή αντιπολίτευση σχημάτισε εναλλακτική κυβέρνηση, τη κυβέρνηση του “Συριακού Εθνικού Συνασπισμού”, με πρωθυπουργό τον Άχμεντ Σάλεχ, που έχει αναγνωριστεί από επτά χώρες ως ο μοναδικός νόμιμος εκπρόσωπος του Συριακού λαού, εκ των οποίων οι τρεις είναι οι ΗΠΑ, Γαλλία και το Ην. Βασίλειο. Από τις 6 Μαΐου 2017 πρόεδρος του Εθνικού Συνασπισμού είναι ο Ριάντ Σεΐφ και αντιπρόεδρος ο Μουαφάκ Νιραμπιά.

Αναλύοντας τις συνιστώσες της Συριακής Αντιπολίτευσης:

Η συριακή αντιπολίτευση αποτελείται από α. τη “νόμιμη αντιπολίτευση”, το “Εθνικό Συριακό Συμβούλιο” (ΣΕΣ) και άλλες μικρότερες ομάδες β. από το Ισλαμικό Μέτωπο, με κύριες οργανώσεις την “Αχράρ Αλ Σαμ” και την “Τζαΐς Αλ Ισλαμ”, από την Ισλαμιστική οργάνωση Ντάες και από το κουρδικό “Κόμμα Δημοκρατικής Ένωσης”.

Αναλυτικότερα: Το ενιαίο όργανο της συριακής αντιπολίτευσης ονομάζεται “Εθνική Συμμαχία των Δυνάμεων της Αντιπολίτευσης και της Συριακής Επανάστασης”. Συμπεριλαμβάνει οργανώσεις όπως το “Εθνικό Συριακό Συμβούλιο” που υποστηρίζει ότι εκπροσωπεί το λαϊκό κίνημα. Έπειτα, ο “Συνασπισμός των Κοσμικών και Δημοκρατικών Σύριων”, ένας πυρήνας Σύριων που αντιτάσσονται στην κυβέρνηση του Άσαντ. Αποτελεί μία ένωση μουσουλμανικών, χριστιανικών, αραβικών και κουρδικών κομμάτων. Ο πρόεδρος του συνασπισμού Ραντά Κεσίς αποτελεί και μέλος του “Συριακού Εθνικού Συνασπισμού”. Συνεχίζουμε με τη “Διακήρυξη της Δαμασκού” μια ομάδα αποτελούμενη από πέντε μικρότερες αντιστασιακές ομάδες: α. τον “Εθνικό Δημοκρατικό Συναγερμό”, β. την “Κουρδική Δημοκρατική Συμμαχία”, γ. την “Επιτροπή της Κοινωνίας των Πολιτών”, δ. το “Κουρδικό Δημοκρατικό Μέτωπο” και ε. το “Κίνημα του Μέλλοντος”. Επιπλέον, έχουμε το “Κόμμα των Σύριων Δημοκρατικών”, ένα σοσιαλιστικό κόμμα με αρχηγό τον Τζόρτζ Σάμπρα (κοσμικό χριστιανό, ο οποίος είναι ο επίσημος εκπρόσωπος του Συριακού Εθνικού Συνασπισμού). Την “Ασσυριακή Δημοκρατική Οργάνωση”, ένα κόμμα που εκπροσωπεί τους Ασσύριους, έναντι στην πίεση που ασκείται από την κυβέρνηση. Ο πρόεδρος του κόμματος Αμπντούλ Αχάντ Αστέφο είναι και μέλος του Συριακού Εθνικού Συνασπισμού.

Έπειτα έχουμε τρεις ομάδες οι οποίες εκπροσωπούν τους Τουρκμένους της Συρίας: α. τη “Συριακή Τουρκμενική Συνέλευση”, β. το “Κίνημα των Σύριων Δημοκρατικών Τουρκμένων” με πρόεδρο τον Ζιγάντ Χασάν και γ. το “Εθνικό Συριακό κόμμα Τουρκμένων” με πρόεδρο τον Γιουσούφ Μόλα. Τέλος καταλήγουμε με τον “Ελεύθερο Συριακό Στρατό” και το “Ανώτερο Στρατιωτικό Συμβούλιο”,

παραστρατιωτικές ομάδες οι οποίες απαρτίζονται κυρίως από μέλη των Συριακών Ενόπλων Δυνάμεων. Αρχηγός της ομάδας είναι ο Ριάντ Αλ Άσαντ. Το 90% του Ελεύθερου Συριακού Στρατού αποτελείται από Σουνίτες και ένα μικρό ποσοστό από Αλαουίτες και μερικούς Δρούζους. Ο αριθμός των μαχητών που αποτελούν τον "Ελεύθερο Συριακό Στρατό" υπολογίζεται στους 60.000. Η συνεργασία με το Συριακό Εθνικό Συμβούλιο ξεκίνησε το Δεκέμβριο του 2011.

Όπως μπορούμε να διακρίνουμε όλες αυτές οι ομάδες-κόμματα αποτελούν, είτε καθολικά, είτε μέλη τους, τμήματα του Συριακού Εθνικού Συνασπισμού, ο οποίος αποτελεί την Συριακή αντιπολίτευση. Όμως, εκτός της "νόμιμης" αντιπολίτευσης έχουμε και το Ισλαμικό Μέτωπο το οποίο αποτελείται από επτά ισλαμιστικές οργανώσεις, που παρότι διαφέρουν ιδεολογικά με τις ομάδες της αντιπολίτευσης, έχουν κοινό στόχο την πτώση του Μπάαθ και του Μπασάρ Αλ Άσαντ. Ενδεικτικά, αναφέρουμε τα ονόματα και τους αρχηγούς των επτά οργανώσεων: α. Το "Ισλαμικό Κίνημα των Ελευθέρων Ανθρώπων του Λεβάντε" (Χαρακάτ Αχραρ Αλ Σαμ), μια σαλαφιστική ομάδα με αρχηγό της ομάδας τον Χάσαν Αμπούντ. Αποτελείται από 20.000 μαχητές. β. Ο "Στρατός του Ισλάμ" (Τζάις Αλ Ισλάμ), αρχηγός της ομάδας είναι ο σαλαφιστής Ζαχράν Αλούς. γ. Τα "Γεράκια της Συρίας" (Σουκούρ Αλ Σαμ), με αρχηγό τον Άχμεντ Αλ Σέϊκι. Η ομάδα εντάχθηκε στο Ισλαμικό Μέτωπο τον Δεκέμβριο του 2012. Αποτελείται από 400 μαχητές. δ. Το "Τάγμα του Μονοθεϊσμού" (Λίουα Αλ Ταούντ), με αρχηγό τον Αμπντούλ Αζίζ Σαλάμα. Εντάχθηκε στο Ισλαμικό Μέτωπο τον Ιανουάριο του 2013. Αποτελείται από 11.000 μαχητές. ε. Το "Τάγμα της Αλήθειας" (Λίουα Αλ Χακ), το οποίο διοικείται από διάφορους Ισλαμιστές αγωνιστές και εντάχθηκε στο Ισλαμικό Μέτωπο το 2012. ζ. Η ομάδα "Οι Υποστηρικτές των Ταξιαρχιών του Λεβάντε", που αποτελεί ιδρυτικό μέλος του Ισλαμικού Μετώπου. η. Το "Κουρδικό Ισλαμικό Μέτωπο" που συγκροτήθηκε για να υπερασπιστεί τους κούρδους, από την εμφάνιση και την εξάπλωση του "Νταες". Αποτελεί από το 2014 τμήμα της οργάνωσης "Ισλαμικό Κίνημα των Ελευθέρων Ανθρώπων του Λεβάντε".

Όσον αφορά την κουρδική αντιπολίτευση, οι Κούρδοι της βόρειας Συρίας ανακήρυξαν την περιοχή της Ροζάβα σε de facto αυτόνομη περιοχή το Νοέμβριο του 2013. Εκπροσωπούνται από το Κόμμα Δημοκρατικής Ένωσης (PYD) και από την κουρδική πολιτοφυλακή (YPG) που αντιστέκεται σθεναρά στο Ισλαμικό Κράτος.

Στη Συρία επίσης δρουν τρομοκρατικές οργανώσεις οι οποίες δεν εντάσσονται ούτε στον Συριακό Εθνικό Συνασπισμό, ούτε στο Ισλαμικό Μέτωπο, παρά ταύτα, λόγω της δράσης τους έναντι του Μπασάρ Αλ Άσαντ, είναι σημαντικό να τις αναφέρουμε. Αρχικά, έχουμε το "Μέτωπο Αλ Νόσρα", θυγατρική της Αλ Κάιντα του Ιράκ στη Συρία. Αρχηγός της είναι ο Άμπου Μοχάμεντ Αλ Ζουλάνι. Αποτελείται από 11.150 μαχητές. Έπειτα, αναφέρουμε το "Νταες" που αποτελεί τμήμα της Αλ Κάιντα που αποκόπηκε το 2013, με αρχηγό τον Άμπου Μπακρ Αλ Μπαγκνταντι. Η Αλ Νόσρα έχει απορρίψει το "Νταες" και τον τρόπο δράσης του. Τέλος, έχουμε τον "Στρατό των Απόδημων και των Βοηθών" (Τζάις Αλ Μουχαγκερίν ου Αλ Ανσάρ), ο οποίος αποτελείται από ξένους μαχητές κυρίως από τον Καύκασο, ο αριθμός τους υπολογίζεται στους 750. Ιδρύθηκε το 2013, με αρχηγό τον τσετσένο τζιχαντιστή Ομάρ Αλ Σισάνι, ο οποίος έχει ευθυγραμμίσει τον εαυτό του και την δράση της οργάνωσης με το Νταες.

Φυσικά υπάρχουν και πολλές μικρότερες ομάδες και άτομα που αντιτάσσονται στη συριακή κυβέρνηση, αλλά όπως διαπιστώσαμε τη "νόμιμη αντιπολίτευση", σύμφωνα και με την διεθνή

γνώμη, αποτελεί ο Συριακός Εθνικός Συνασπισμός και οι ομάδες που τον απαρτίζουν, οι οποίοι κλήθηκαν να συμμετέχουν στις ειρηνευτικές διαπραγματεύσεις που πραγματοποιήθηκαν στη Διάσκεψη της Γενεύης, υπό τον ΟΗΕ, η οποία πραγματοποιήθηκε μεταξύ 23/2- 3/3/2017.

Είναι σημαντικό να αναφέρουμε πως οι χώρες που συμμετέχουν και κυρίως οι ΗΠΑ άσκησαν πιέσεις στην Συριακή αντιπολίτευση να παρευρεθεί. Η συριακή αντιπολίτευση όμως ανακοίνωσε πως δεν θα συμμετέχει στις ειρηνευτικές διαπραγματεύσεις στη Γενεύη, αν δεν εκπληρωθούν ορισμένοι όροι της, όπως η διακοπή των βομβαρδισμών κατοικημένων περιοχών και η τροφοδοσία με ανθρωπιστική βοήθεια των πολιορκημένων περιοχών. Παρόλα αυτά, συστάθηκε επιτροπή από την οποία εκπροσωπήθηκε στη Διάσκεψη. Η επιτροπή αποτελείται από 32 άτομα. Ο Τζορτζ Σάμπρα (επικεφαλής ΣΕΣ) αποτελεί έναν από τους κυριότερους εκπρόσωπους. Επίσης, γνωστό είναι πως θα σταλούν εκπρόσωποι από τις ομάδες "Ισλαμικός Στρατός" (Τζαϊς Αλ Ισλάμ) και από το "Ισλαμικό Κίνημα (Αχράρ Αλ Ισλαμ)". Επιπλέον πέρα από την σύσταση της επιτροπής, οι εκπρόσωποι της συριακής αντιπολίτευσης μετέβησαν στο Ριάντ, στη πρωτεύουσα της Σαουδικής Αραβίας, για να συζητήσουν με τον Μονάρχη Σαουδάραβα για την δημιουργία ενός αρραγούς μετώπου, ώστε να λάβουν μέρος ενωμένοι στις ειρηνευτικές διαπραγματεύσεις.

Η επίσημη έναρξη των συνομιλιών πραγματοποιήθηκε στις 23 Φεβρουαρίου 2017. Οι αντιπρόσωποι της Συριακής αντιπολίτευσης καθυστέρησαν να παρευρεθούν λόγω διαφωνιών μεταξύ των διαφόρων συνασπισμών της αντιπολίτευσης. Οι αντιπρόσωποι της κυβέρνησης και της αντιπολίτευσης την πρώτη ημέρα δεν ήρθαν σε άμεση επαφή.

Παράλληλα, στις 25 Φεβρουαρίου, οι βομβιστές αυτοκτονίας Tahrir al-Sham επιτέθηκαν στην έδρα της στρατιωτικής υπηρεσίας πληροφοριών της Συρίας στο Homs, σκοτώνοντας δεκάδες δυνάμεις ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένου του επικεφαλής της στρατιωτικής ασφάλειας στο Homs. Σε ανταπόκριση, η ελεγχόμενη από τους επαναστάτες γειτονιά του Waer βομβαρδίστηκε από τη Συριακή Πολεμική Αεροπορία και περισσότεροι από 50 πολίτες τραυματίστηκαν. Ο ΟΗΕ καταδίκασε τις επιθέσεις και τις χαρακτήρισε ως "σκόπιμες" απόπειρες για να σταματήσουν οι διαπραγματεύσεις στη Γενεύη.

Οι συνομιλίες της Γενεύης IV ολοκληρώθηκαν επίσημα στις 3 Μαρτίου 2017. Οι συνομιλίες δεν σημείωσαν σημαντική πρόοδο, αλλά ολοκληρώθηκαν με «συμφωνημένη ατζέντα» και αμφότερα τα μέρη διεκδίκησαν μικρές επιτυχίες. Σε αντίθεση με προηγούμενες αποτυχημένες προσπάθειες, καμία αντιπροσωπεία δεν αποχώρησε κατά τη διάρκεια των διασκέψεων. Η επόμενη διάσκεψη της Γενεύης θα επικεντρωθεί στο σχεδιασμό για την "πολιτική μετάβαση" στη Συρία.